

Discurs de Muriel Casals, presidenta d'Òmnium Cultural

11 de juliol 2011

Joan Baptista Cendrós i Carbonell, Lluís Carulla i Canals, Fèlix Millet i Maristany, Pau Riera i Sala i Joan Vallvé i Creus signaven avui fa 50 anys l'acta de constitució d'Òmnium Cultural. Ho feien en un moment molt complicat; calia valentia, generositat i un gran sentit de país. El van tenir i avui els ho volem agrair.

Han passat 50 anys i l'entitat està viva i forta. Som més de 25.000 socis i estem implantats en 24 seus territorials. Estem convençuts que avui se'n sentirien orgullosos. Que veurien que el seu desig de llibertat posat darrera les paraules Òmnium Cultural s'ha complert.

Avui els recordem, els coneixem més bé i els homenatgem. No tenim la sort que avui ens puguin acompanyar, però sí que comptem dia rere dia amb el suport i la estima dels seus. Gràcies a les 5 famílies per donar-nos suport i ser al nostre costat. Tots nosaltres som conscients del pes i la responsabilitat que representen aquests 50 anys d'història.

Gràcies també a tota la llista ben llarga de noms que han permès a Òmnium arribar fins aquí: als meus predecessors al capdavant de l'entitat: Joan Carrera, Josep Millàs, Miquel Bes i Jordi Porta. Moltes gràcies. També als que han integrat en un moment o altre la Junta Nacional de l'entitat, als que han format part de les seus territorials i les seves juntes. Gràcies a tots per dedicar-hi hores, il·lusió i esforç.

Gràcies també a tots aquells i aquelles que heu col·laborat en la tasca de l'entitat, vetllant per la nostra llengua, per la nostra cultura i el nostre país. Gràcies a totes aquelles dones que durant molts anys van fer créixer l'entitat buscant socis. Gràcies als més de 100 treballadors que ha tingut l'associació i també a la llarguíssima llista de persones que voluntàriament van assumir el repte de mantenir viva la nostra llengua entre el professorat. Una llista de professors i professores impossible de reproduir aquí.

Gràcies als milers d'activistes, des de les festes Fabra al bus de cultura en ruta; des del Premi d'Honor a la campanya Freedom for Catalonia; des de les campanyes de cartes en català a les Nits de Sant Llúcia. Des de les seleccions catalanes a la Festa per la Llibertat i des de les parelles lingüístiques al foment de la cohesió social amb el programa Quedem? Gràcies a tots vosaltres, els que avui sou aquí, socis i sòcies que ens ajudeu a demostrar que la nostra feina ha valgut la pena i té avui encara molt sentit. Moltes, moltes gràcies.

L'any 1963, l'Abat Escarré inaugurava la seu d'Òmnium Cultural, el Palau Dalmaes i deia: "que sigui casa d'activitat, de concòrdia i de pau, fogar de prosperitat, de civisme i de cultura, llar de pensament i de tots els valors de l'esperit".

Més tard, Josep Faulí descrivia l'entitat dient: Òmnium és Països Catalans, és eina de resistència però també de normalitat. És continuïtat, pragmatisme, diversitat, respecte a la tradició i passió per la modernitat. Òmnium és suplència, convivència, dinamització i eficiència. Per què no? També un cert protagonisme, el just, i per això és víctima alguna vegada de recels. Òmnium és valentia i prestigi. Òmnium és tot això i tota la seva gent.

Òmnium Cultural és la nostra entitat, la que hem construït tots junts. Una entitat que ha volgut i vol estar al servei de Catalunya. Un país que sempre hem vist i analitzat des de l'òptica de la societat civil des de on hem volgut aportar les nostres idees, les nostres accions i la nostra voluntat transformadora.

Creiem en un país amb una societat civil forta, dinàmica i compromesa. Avui gran part d'aquesta societat civil sou aquí, ens acompanyeu en aquesta celebració. Creiem en una societat civil propera a l'acció pública, que no viu al marge dels nostres representants polítics, però que si cal s'hi enfronta.

Volem formar part de la societat civil que marca l'agenda pública, que allisa els camins del progrés i el benestar i que es compromet a fons en la construcció d'una identitat complexa però cohesionada. Hem de ser capaços de mantenir la síntesi del que és el país: divers, generós, plural, obert, acollidor. Amb dificultats i reptes pendants però amb una aposta clara per un futur més just. Ens cal seguir llançant fites, objectius, punts d'arribada, empènyer els nostres polítics per assolir objectius socials, culturals i polítics.

Així és com entenem Òmnium i això és el que hem fet durant aquests 50 anys. Hem anat un pas endavant en la defensa i promoció de la llengua, la cultura i el país. I fa un any ho varem tornar a demostrar.

De vegades la gent corre més que la història. Aquesta és la sensació que varem tenir el 10 de juliol. Bona part del milió i mig de persones que anava al darrera de la pancarta "Som una Nació, Nosaltres Decidim" entonaven eslògans i portaven pancartes que anaven molt més enllà dels oficials. Ha estat una sensació molt similar la que hem tingut al llarg del procés de les consultes populars sobre la independència. Una sensació que pren sentit quan veiem enquestes d'opinió pública d'aquests dies on es constata que el 43% dels catalans i catalanes veuen la independència com la sortida política a l'estat actual.

Amb les demostracions de canvi i de força cívica dels últims anys, és evident que el país es troba en un altre moment. Si mirem aquests 50 anys observem que com a entitat hem viscut etapes molt diferents. Des d'un inici, sota la dictadura franquista quan amb penes i treballs varem aconseguir tirar endavant un programa de redreçament lingüístic i cultural. Passant per la transició a la democràcia quan pensàvem que quasi tota la responsabilitat era dels partits polítics.

Ara mateix, però, a ple segle vint-i-u som en una segona transició en la que la societat civil volem més protagonisme en la presa de decisions. Les relacions amb Espanya no funcionen, la crisi estreny, la llengua ha d'afrontar agressions que creïem superades. En aquest context, els partits i les institucions reclamen ajuda i fins i tot lideratges de la societat civil. És en aquests moments, tancat el cicle de les consultes, havent demostrat que el gruix de la gent vol decidir el propi futur, havent provat la militància democràtica dels ciutadans, que la pregunta que més escoltem és "I ara, què?"

Òmniium Cultural vol plantejar la seva resposta a aquesta pregunta. La manifestació del 10J va marcar el camí, un camí que necessàriament ha de ser de consensos, com més amplis millor, i d'ambicions, com més clares millor.

Per nosaltres, aquesta resposta es concreta en tres eixos:

El primer:

Assolir la independència cultural.

La cultura, cal recordar constantment, contribueix sobretot a augmentar el capital social i simbòlic d'una col·lectivitat. És un bé públic en el que la inversió té un retorn molt alt, des de tots els punts de vista, però que sobretot és especialment important per a la cohesió social i per a l'emancipació individual i col·lectiva. La cultura ha estat, és i serà el nostre àmbit de treball.

En aquesta línia pensem que el dret d'accés i de participació a la cultura sols es pot garantir, en societats avançades com la nostra, a través de l'educació i de polítiques que permetin l'intercanvi d'experiències i l'impuls d'iniciatives de cohesió i de creixement, individual i col·lectiu. L'existència i el manteniment d'entitats, com Òmniium hi pot fer un gran servei.

D'altra banda, avui estem topant amb amenaces en àmbits que semblaven intocables, com ara la immersió lingüística a les escoles. En lloc d'encallar-nos en la queixa, ara hem de fer un pas endavant i trobar una solució digna i definitiva als nostres drets culturals.

El model educatiu i el mecanisme d'immersió no poden patir més atacs ni poden perillar per accions particulars. La nostra llengua ha de ser llengua vehicular a l'escola i a tots els espais socials. Des d'Òmnium marquem com a prioritat la defensa davant de qualsevol atac a la nostra llengua. L'entitat es personarà en totes aquelles instàncies necessàries, adoptarà les mesures que calgui i instarà aquelles actuacions judicials que estimi convenients per defensar el nostre model educatiu contra els forts atacs que d'un temps ençà està patint.

D'altra banda ens cal trobar l'estratègia definitiva per fixar el català com a llengua comuna. Els darrers 50 anys molta gent anònima ha lluitat tenaçment per mantenir-la viva. L'ha donada, com un bé preuat, a tots aquells que, arribats del nord o del sud, d'Andalusia o de Galícia, han volgut fer seva aquesta terra. I parlant la llengua que sigui, s'han sumat al projecte col·lectiu de país. I l'han fet gran. Perquè han adoptat el català com la seva nova llengua pròpia, i la dels seus fills. I l'han defensada al carrer i a l'escola. I han enriquit la cultura comuna amb una nova mirada. I han sortit al carrer, l'any 77 o el 10J, perquè són part d'aquesta nació i també volen decidir.

Avui milers de persones vingudes d'arreu, del Paquistàn, del Marroc, de l'Equador, de l'Índia o de Romania han escollit aquest país com l'indret on materialitzar els seus somnis i els dels seus fills. I ara tenim l'oportunitat, la responsabilitat de construir plegats la Catalunya del segle XXI; un país que ha de seguir sent obert, dinàmic, generós, acollidor; una Catalunya on es parlin centenars de llengües i on el català, amb accents i matisos diversos, ha de ser el punt de trobada. És per tot això que des d'Òmnium impulsarem un pacte nacional pel foment de l'ús social del català.

Ens cal una estratègia conjunta, que uneixi esforços i de llarg termini perquè la nostra llengua sigui la llengua comuna de tots els ciutadans i ciutadanes. Un element de cohesió social i nacional.

Segon:

Assolir la nostra independència fiscal. En els propers quatre anys Catalunya ha de poder fer un pas endavant en dos aspectes:

1. Ha de recaptar i administrar els seus impostos.
  2. Ha d'exercir el poder que li correspon com a poble a l'hora de determinar la seva política econòmica;
- es tracta de ser econòmicament responsables i de gestionar els recursos fent-ne un bon ús al servei de la ciutadania.

Avui la relació econòmica amb Espanya ens esgota. És impossible avançar econòmicament i socialment amb un dèficit fiscal que, si el calculem per persona i any s'acosta als 3.000€.

Sobre la taula tenim propostes de concert econòmic, de pacte fiscal...no volem entrar en aquesta discussió, simplement apostem per assolir la nostra independència fiscal en els propers 4 anys. L'única manera de superar les lamentacions, la protesta crònica i la impotència és assumir els deures i els drets que es deriven de la nostra existència com a poble. No podem seguir sent espoliats. Volem gestionar els nostres recursos. Amb la llibertat que això suposa, i amb l'altíssima responsabilitat que això comporta.

Per a fer-ho ens cal unitat política i social. Des d'Òmnium treballarem a partir d'avui per fer créixer aquesta majoria social necessària per tal de construir un futur nacional emancipat, i al mateix temps restarem absolutament amatents a qualsevol flaqueja que mostrin els nostres representants polítics que impedeixi assolir aquest objectiu. D'altra banda, si l'Estat espanyol rebutja un avançament inequívoc en aquesta línia, Òmnium Cultural ha pres la decisió d'estudiar des d'avui accions coherents i viables per a dur a terme accions d'objecció fiscal. Pensem en actituds com consignar les quanties gestionades, els impostos, a un compte públic obert amb aquest propòsit. Un compte que no es liquidaria fins que no es solucionés el greuge fiscal que pateix Catalunya.

I finalment,

Impulsar radicalment el dret a decidir el nostre propi futur. La força de la democràcia representativa és la base de la nostra acció. En els darrers temps els catalans que viuen en molts dels nostres pobles i les nostres ciutats han pogut decidir en consultes populars si volen que el nostre país sigui independent o si s'ha de mantenir unit a Espanya. Ha estat una iniciativa d'arrel cívica en la qual Òmnium ha col·laborat de manera decidida i a la qual s'han sumat centenars de milers de ciutadans. Aquesta cadena de consultes va culminar, amb èxit, a la capital del país, on van votar el 20 per cent dels barcelonins i es van decantar de manera majoritària pel sí. Tot aquest procés no ha acabat. Només pot acabar quan un referèndum sigui convocat de manera oficial i vinculant a tot el país. Aquesta és la doble intenció d'Òmnium. D'un costat, enfortir nacionalment la societat perquè quan arribi aquest moment el sí sigui majoritari i decidit. De l'altre, impulsar els nostres representants democràtics perquè es comprometin, dins un termini de temps raonable, en l'exercici irrenunciable i efectiu del dret a l'autodeterminació.

Per tot això, demanem als nostres representants institucionals que tinguin en compte aquests tres eixos de futur que assenyalen des d'Òmnium, que s'hi pronunciïn des de les seves respectives esferes, i que els tinguin presents a l'hora de parlar als electors, a l'hora de convocar-nos a les urnes. Nosaltres farem des d'Òmnium la nostra feina, i arribarem fins on

calgui per respondre a les inquietuds de la gent, tot parant l'orella als nostres socis.

Aquest és el triple compromís d'Òmnium. Una llengua viva, incloent, útil, oficial i irrenunciament vehicular en tots els àmbits, De Salses a Guardamar i de Fraga a Maó. No acceptem cap intent, per molt institucional que sigui, de rebaixar els nivells que hem aconseguit ni de reduir-la al folklore. Ni cap secessionisme suïcida. Tenim una cultura sòlida i dinàmica. La reivindiquem independent i projectada al món sencer. Els governs dels Països Catalans han de tenir en aquest àmbit plena sobirania i l'han d'exercir amb decisió. Treballarem cada dia per un país més cohesionat, més culte, més pròsper i més lliure.

Òmnium continuarà sent un espai transversal, plural i divers, on coincideixin i convisquin totes les sensibilitats catalanistes. Un espai aglutinador d'anhels i de somnis. És la nostra feina i el nostre compromís. La nostra lluita d'abans, d'ara i de sempre.